

2012

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 133

WET van 6 augustus 2012, houdende nadere wijziging van de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (S.B. 2002 no. 65, zoals gewijzigd bij S.B. 2011 no. 96).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - ter uitvoering van de verplichtingen voortvloeiende uit de speciale aanbevelingen van de Financial Action Task Force, en in verband met verbetering van het mechanisme ter voorkoming en bestrijding van money laundering en financiering van terrorisme - het noodzakelijk is de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (S.B. 2002 no. 65, zoals gewijzigd bij S.B. 2011 no. 96) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (S.B. 2002 no. 65, zoals gewijzigd bij S.B. 2011 no. 96) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) Onderdeel a komt te luiden:
dienstverlener: een financiële of niet-financiële dienstverlener, zijnde een natuurlijke persoon, een rechtspersoon, een vennootschap of een maatschap die beroeps- of bedrijfsmatig diensten verleent;
- (2) Onderdeel c aanhef komt te luiden:
financiële diensten: het beroeps- of bedrijfsmatig in of vanuit Suriname verrichten van één of meer van de volgende activiteiten of werkzaamheden voor of ten behoeve van een cliënt:
- (3) Aan het begin van de onderdelen c sub 1, 2, 3 en 4, wordt het woordje ‘het’ geplaatst;
- (4) Onderdeel c sub 5 komt te luiden:
het sluiten, afkopen en uitkeren, alsmede het verlenen van bemiddeling bij het sluiten, afkopen en uitkeren van een levensverzekeringsovereenkomst en van andere beleggingsgerelateerde verzekeringsproducten;
- (5) Onderdeel c sub 6 wordt geschrapt;
- (6) Onder plaatsing van het woordje ‘het’ aan het begin van onderdeel c sub 7, wordt dit onderdeel vernummerd naar c sub 6;
- (7) Onderdeel c sub 8 wordt vernummerd naar c sub 7 en komt te luiden:
het aan- en verkopen van SRD's of vreemde valuta;
- (8) Onder plaatsing van het woordje ‘het’ aan het begin van de onderdelen c sub 9 en sub 10 worden deze vernummerd naar respectievelijk c sub 8 en 9;
- (9) Onder schrapping van onderdeel c sub 11 worden tien nieuwe punten 10° tot en met 19° toegevoegd, luidende als volgt:

- 10° het aannemen van deposito's en andere opvorderbare gelden van het publiek;
- 11° het verstrekken van leningen;
- 12° financial leasing, met uitzondering van consumentgerelateerde leasing;
- 13° het uitgeven en beheren van betaalmiddelen anders dan geld, waaronder in ieder geval wordt verstaan credit cards, debit cards, cheques, travellers' cheques, betaalopdrachten, elektronische en niet-elektronische postwissels, en elektronisch geld;
- 14° het verstrekken van financiële garanties en het stellen van borgtochten;
- 15° het verlenen van diensten ter zake van een transactie of van kennelijk met elkaar samenhangende transacties, met een tegenwaarde of gezamenlijke tegenwaarde, die gelijk is aan, dan wel meer bedraagt dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen;
- 16° handel in:
 - a) instrumenten van de geldmarkt zoals cheques, wissels en derivaten;
 - b) overdraagbare effecten;
 - c) termijnmarkt goederen;
- 17° het deelnemen in effectenzaken en financiële dienstverlening in verband daarmee;
- 18° het in bewaring nemen en het beheren van contante of liquide effecten ten behoeve van derden;

- 19° andere vormen van het investeren, administreren of beheren van fondsen of geld ten behoeve van derden.
- (10) Onderdeel d komt te luiden:
niet-financiële diensten: het in of vanuit Suriname:
- 1° inrichten en controleren van boekhoudingen en administraties, door een natuurlijke persoon, een rechtspersoon, een vennootschap of een maatschap die als externe registeraccountant, externe accountant-administratieconsulent of een daarmee vergelijkbare beroepsbeoefenaar optreedt;
 - 2° geven van advies dan wel het verlenen van bijstand door een natuurlijke persoon, een rechtspersoon, een vennootschap of een maatschap die als advocaat, notaris of kandidaat-notaris, accountant, belastingadviseur dan wel als deskundige op juridisch, fiscaal of administratief gebied, dan wel in de uitoefening van een gelijksoortig juridisch beroep of bedrijf, zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig werkzaamheden verricht, in verband met:
 - a. het aan- en verkopen van onroerende zaken;
 - b. het beheren van geld, effecten, munten, muntbiljetten, edele metalen, edelstenen of andere vermogensbestanddelen;
 - c. het beheren van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
 - d. het oprichten, exploiteren, of beheren van vennootschappen, rechtspersonen of daarmee vergelijkbare entiteiten;

- e. het aan- en verkopen dan wel overnemen van ondernemingen;
 - f. het organiseren van bijdragen ten behoeve van de oprichting, exploitatie of het beheer van ondernemingen.
- 3° handelen in onroerende goederen door een natuurlijke persoon, een rechtspersoon of een vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in of bemiddelt bij het aan- en verkopen van onroerende zaken, voertuigen, schepen, luchtvaartuigen, kunstvoorwerpen, antiquiteiten, en de rechten waaraan deze zaken zijn onderworpen;
- 4° handelen in goud en andere edele metalen en edelstenen, door een natuurlijke persoon, een rechtspersoon of een vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in edele metalen, edelstenen en juwelen, waarbij het gaat om financiële transacties gelijk aan of hoger dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen;
- 5° handelen in motorrijtuigen, waarbij het gaat om financiële transacties gelijk aan of hoger dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen;
- 6° aanbieden van kansspelen waarbij het gaat om financiële transacties gelijk aan of hoger dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen;

- (11) Onderdeel e komt te luiden:
cliënt: degene met wie een zakelijke relatie wordt aangegaan alsook degene die een transactie laat uitvoeren, zijnde een natuurlijke persoon of een rechtspersoon aan of ten behoeve van wie een dienst wordt verleend. In geval een dienst als bedoeld in artikel 1 onder c punt 5 wordt verleend, wordt daaronder begrepen degene die de premie betaalt, alsmede degene ten behoeve van wie de uitkering wordt gedaan;
- (12) Onderdeel f komt te luiden:
transactie: een handeling of samenstel van handelingen van, of ten behoeve van een cliënt in verband met het afnemen van een of meer diensten, of waarvan een dienstverlener in het kader van zijn dienstverlening aan een cliënt, heeft kennisgenomen;
- (13) Onderdeel g komt te luiden:
ongebruikelijke transactie: een transactie die op grond van de bij Staatsbesluit vastgestelde indicatoren als ongebruikelijk wordt aangemerkt;
- (14) Onderdeel h komt te luiden:
melding: een melding als bedoeld in artikel 12 lid 2 Wet MOT;
- (15) Na onderdeel k worden zeven onderdelen l tot en met r toegevoegd, luidende als volgt:
- l. shellbank: een buiten Suriname gevestigde financiële dienstverlener die in het land van statutaire vestiging geen fysieke aanwezigheid heeft en die niet onderworpen is aan een effectieve vorm van geconsolideerd toezicht;

- m. correspondentbankrelatie: een vaste relatie tussen een bank in Suriname en een buiten Suriname gevestigde bank voor de afwikkeling van transacties of de uitvoering van opdrachten;
 - n. identificeren: het opgave laten doen van de identiteit;
 - o. verifiëren van de identiteit: het vaststellen dat de gegeven identiteit overeenkomt met de werkelijke identiteit;
 - p. zakelijke relatie: een zakelijke, professionele of commerciële relatie tussen enerzijds een dienstverlener en anderzijds een cliënt, die verband houdt met de bedrijfs- of beroepsmatige activiteiten van die dienstverlener en waarvan op het tijdstip dat het contact wordt gelegd, wordt aangenomen dat deze enige tijd zal duren;
 - q. money laundering: een misdrijf als bedoeld in de Wet Strafbarestelling Money Laundering;
 - r. uiteindelijk belanghebbende: de natuurlijke persoon die de uiteindelijke of werkelijke eigendom heeft van, of zeggenschap heeft over de rechtspersoon, of de persoon namens wie een transactie wordt verricht. Het begrip omvat tevens de persoon die de uiteindelijke feitelijke zeggenschap uitoefent over een rechtspersoon of een juridische constructie;
- (16) Onder plaatsing van het cijfer 1 voor het eerste lid, wordt er een lid 2 toegevoegd, luidende als volgt:

2. Als dienst wordt niet aangemerkt werkzaamheden als bedoeld in lid 1 onderdeel d sub 2, die verband houden met de bepaling van de rechtspositie van een cliënt, diens vertegenwoordiging in rechte, het geven van advies voor, tijdens, en na een rechtsgeding, of het geven van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, voor zover verricht door een advocaat, notaris of kandidaat-notaris.

B. Artikel 2 komt te luiden:

1. Ingesteld wordt een “Meldpunt Ongebruikelijke Transacties”, oftewel Financial Intelligence Unit Suriname, kantoorhoudende te Paramaribo. Het meldpunt is een zelfstandig onderdeel van het Ministerie van Justitie en Politie.
2. De hoofdtaken van het Meldpunt bestaan uit:
 - a. het verzamelen, registreren, bewerken en analyseren van verkregen gegevens teneinde na te gaan of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van money laundering, financiering van terrorisme, en de hieraan ten grondslag liggende misdrijven;
 - b. het verstrekken van persoons- en andere gegevens conform de voorschriften van deze wet;
 - c. het verrichten van onderzoek naar ontwikkelingen op het gebied van money laundering en financiering van terrorisme, en naar verbetering van de methoden om money laundering en financiering van terrorisme te voorkomen en op te sporen.

3. Het Meldpunt zorgt er voor dat haar werknemers, voor zover relevant voor de uitoefening van hun taken, bekend zijn met de bepalingen van deze wet, en opleidingen genieten die hen inzicht verschaffen in typologieën van money laundering en financiering van terrorisme, hen in staat stellen ongebruikelijke transactie te herkennen, doeltreffende transactieanalyses uit te voeren en een adequate databank bij te houden.
4. De begroting van het meldpunt wordt jaarlijks bij beschikking van de Minister van Justitie en Politie vastgesteld.

C. Artikel 3 lid 1 komt te luiden:
Jaarlijks brengt het Meldpunt verslag uit van zijn werkzaamheden aan de Procureur-generaal, van welk verslag afschrift wordt verzonden aan de Minister van Justitie en Politie en de Minister van Financiën.

D. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) Lid 2 komt te luiden:
Het Meldpunt geeft voorlichting over de verschijningsvormen en de voorkoming en bestrijding van money laundering en de financiering van terrorisme aan de dienstverleners, het Openbaar Ministerie, de overige ambtenaren belast met de opsporing van strafbare feiten en aan het publiek.
- (2) De leden 3 en 4 worden geschrapt.
- (3) Na lid 2 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd:

3. Het Meldpunt bepaalt de wijze waarop meldingen ingevolge artikel 12 worden gedaan, en de gevraagde gegevens en informatie, ingevolge artikel 5 en 7, worden verstrekt. De dienstverlener voldoet steeds aan dit voorschrift.
- E. Na artikel 5 lid 2 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd:
3. Het Meldpunt kan aan een dienstverlener die:
 - a. een melding heeft gedaan die niet in overeenstemming is met artikel 12 lid 2;
 - b. de overeenkomstig lid 1 gevraagde gegevens en inlichtingen niet of onvolledig heeft verstrekt, een aanwijzing geven ten einde te bereiken, dat de melding binnen een door het Meldpunt te stellen termijn alsnog conform artikel 12 lid 2 wordt verstrekt, of dat de gevraagde gegevens en inlichtingen alsnog overeenkomstig lid 2 worden verstrekt.
- F. Artikel 6 aanhef komt te luiden:
Het Meldpunt is verplicht, door tussenkomst van de Procureur-generaal, de volgende gegevens te verstrekken aan de bevoegde instanties en ambtenaren die met de opsporing en vervolging van strafbare feiten zijn belast:
- G. Artikel 8 lid 3 komt te luiden:
Slechts in die gevallen waarin deze wet voorziet, worden uit het register, door tussenkomst van de Procureur-generaal, gegevens verstrekt aan opsporings- en vervolgingsautoriteiten.
- H. Artikel 9 lid 2 komt te luiden:

Het onderhouden van contacten met, en het uitwisselen van gegevens uit het register van het Meldpunt aan instanties buiten Suriname met een vergelijkbare taak als het Meldpunt, geschiedt op basis van een Memorandum of Understanding.

Indien de te verstrekken gegevens zullen worden gebruikt voor opsporings- of vervolgingsdoeleinden, geschiedt de verstrekking op basis van een verdrag.

De voorwaarden waaronder gegevens worden verstrekt, worden in het Memorandum of Understanding of in het verdrag vastgesteld.

- I. Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:
- (1) In lid 2, eerste volzin, worden de woorden “voor een periode van 3 jaar” geschrapt.
 - (2) Lid 4 komt te luiden:
Aanstelling, schorsing of ontslag van het personeel van het Meldpunt geschiedt na de directeur te hebben gehoord.
- J. Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:
- (1) In lid 1 wordt na het woord “schriftelijk” toegevoegd:
, al dan niet digitaal,
 - (2) Lid 2 komt te luiden:
De melding als bedoeld in lid 1 geschiedt op de wijze als door het Meldpunt voorgeschreven en bevat ten minste de volgende gegevens:
 - a. de identiteit van de cliënt;
 - b. de aard en het nummer van het identiteitsbewijs van de cliënt;
 - c. de aard, het tijdstip en de plaats van de transactie;

- d. de omvang, de bestemming en de herkomst van de gelden, effecten, edele metalen of andere waarden die bij een transactie betrokken zijn;
 - e. de omstandigheden op grond waarvan de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt;
 - f. indien het betreft een transactie die wordt uitgevoerd bij de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en handelaren in motorrijtuigen, een omschrijving van de desbetreffende goud, edele metalen, edelstenen en motorrijtuigen;
 - g. de indicator of indicatoren aan de hand waarvan de transactie als ongebruikelijk is aangemerkt.
- (3) Na lid 2 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd, luidende als volgt:
- 3. Met het oog op de juiste naleving van de meldingsplicht, bericht het Meldpunt degene die overeenkomstig dit artikel een melding heeft gedaan, over de afdoening van de melding. Het Meldpunt deelt de meldingsplichtige slechts mee of verstrekking heeft plaatsgevonden overeenkomstig artikel 2 lid 2.

K In artikel 13 wordt de zinsnede “financiële instellingen” vervangen door: financiële en niet-financiële instellingen.

L. Artikel 16 komt te luiden:

- 1. Dienstverleners zijn gehouden alle relevante documenten betreffende nationale- en internationale transacties ten minste zeven jaren, na het tijdstip van het beëindigen van de zakelijke relatie of het uitvoeren van de desbetreffende transactie, te bewaren.

De bewaring van de gegevens en inlichtingen geschiedt steeds zodanig, dat afzonderlijke transacties te allen tijde gereconstrueerd kunnen worden en zonder veel inspanning en tijdverlies ter inzage kunnen worden overgelegd. Tot de gegevens en inlichtingen behoren in ieder geval:

a. van natuurlijke personen:

- 1° de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum en -plaats, het adres en de woonplaats dan wel plaats van vestiging van de cliënt en de uiteindelijk belanghebbende, alsmede van degene die namens die natuurlijke persoon optreedt of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de identificatie heeft plaatsgevonden;
- 2° de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd;
- 3° de aard, het tijdstip, de plaats en de datum van de transactie;
- 4° het soort en de hoeveelheid van de met de transactie gemoeide valuta;
- 5° het soort en nummer van de bij de transactie gebruikte rekening;
- 6° alle rekeningoverzichten en zakelijke correspondentie;

b. van naar Surinaams recht opgerichte rechtspersonen:

- 1° de rechtsvorm, de statutaire naam, de handelsnaam, het adres en, indien de rechtspersoon bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken is geregistreerd, het registratienummer bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken, en de wijze waarop de identiteit is geverifieerd;
 - 2° van degenen die ten behoeve van de rechtspersoon optreden en van de uiteindelijk belanghebbende, de geslachtsnaam, de voornamen en de geboortedatum;
 - 3° de in onderdeel a, ten 3° tot en met 6°, bedoelde gegevens;
- c. van buitenlandse rechtspersonen en daarmee vergelijkbare entiteiten:
- 1° de documenten aan de hand waarvan de identiteit is geverifieerd;
 - 2° van degenen die ten behoeve van de rechtspersoon optreden en van de uiteindelijk belanghebbende, de geslachtsnaam, de voornamen en de geboortedatum;
 - 3° de in onderdeel a, ten 3° tot en met 6°, bedoelde gegevens.
2. Iedere dienstverlener is verplicht om op verzoek van een daartoe bevoegde justitiële autoriteit, alle gegevens als bedoeld in lid 1, ook na de wettelijk vereiste zeven jaren op een toegankelijke wijze te bewaren.
- M. Artikel 19 komt te luiden:

1. Degene die te goeder trouw tot een melding ingevolge artikel 12 is overgegaan, of die ingevolge respectievelijk artikel 5 en artikel 7 lid 2, gegevens of inlichtingen heeft verstrekt aan het Meldpunt, is niet aansprakelijk voor schade die een derde dientengevolge lijdt.
 2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing op de personen die werkzaam zijn voor de dienstverlener en die in overeenstemming met artikel 5, artikel 7 lid 2 en artikel 12 gegevens of inlichtingen hebben verstrekt en die daaraan hebben meegewerkt.
- N. Na artikel 19 wordt een nieuw artikel 20 ingevoegd, luidende als volgt:
- Commissie Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties**
Artikel 20
1. Er is een Commissie Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties.
 2. De leden van de Commissie worden door de Minister van Justitie en Politie benoemd, en bestaan uit:
 - a. vertegenwoordigers van de overheidsdiensten belast met toezicht op de naleving en de handhaving van deze wet;
 - b. vertegenwoordigers aangewezen door de Centrale Bank van Suriname;
 - c. vertegenwoordigers voorgedragen door de financiële en niet-financiële dienstverleners als genoemd in deze wet.
 3. De Commissie adviseert de Minister van Justitie en Politie over:

- a. de inrichting en de uitvoering van de meldingsplicht;
 - b. de vaststelling van de indicatoren als bedoeld in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties.
4. Bij ministeriële beschikking kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de organisatie van de Commissie.

- O. Artikel 20 oud, wordt vernummerd naar 21 en komt te luiden als volgt:

Artikel 21

Overtreding van bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften zijn misdrijven en worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren en een geldboete van ten hoogste vijf miljoen Surinaamse Dollar.

- P. Na artikel 21 nieuw, wordt onder plaatsing van de kop Toezicht, een nieuw artikel 22 ingevoegd, luidende als volgt:

Toezicht

Artikel 22

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde zijn belast:
 - a. de Centrale Bank van Suriname, voor zover het de financiële dienstverleners betreft;
 - b. het Toezicht en Controle Instituut Kansspelen, voor zover het aanbieders van kansspelen betreft;
 - c. het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties, voor zover het de overige niet-financiële dienstverleners betreft.

2. De toezichthouder is bevoegd ter bevordering van de naleving van deze wet richtlijnen te geven aan de onder zijn toezicht vallende dienstverleners.
3. De toezichthouder kan de dienstverlener die niet of niet tijdig voldoet aan de verplichtingen neergelegd in de richtlijnen als bedoeld in lid 2 van dit artikel, een boete van ten hoogste een miljoen SRD per overtreding opleggen. Bij staatsbesluit kan dit maximum bedrag worden gewijzigd.
4. De toezichthouder kan een krachtens dit artikel opgelegde boete, alsmede de kosten van invordering, bij dwangbevel invorderen.
5. Het dwangbevel wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend en levert een executoriale titel op in de zin van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
6. De toezichthouders storten de geïnde boetes en de kosten van invordering, in de staatskas.

Q. Na artikel 22 nieuw, wordt een nieuw artikel 23 ingevoegd, luidende als volgt:

Artikel 23

De bevoegdheid tot het opleggen van een boete vervalt, indien:

- a. ter zake de overtreding op grond waarvan de boete kan worden opgelegd, tegen de overtreder een strafvervolging is ingesteld, en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen
- b. het recht tot strafvordering ingevolge artikel 96 van het Wetboek van Strafrecht is vervallen;
- c. drie jaren zijn verlopen na de dag waarop de overtreding is begaan.

De termijn van drie jaren wordt gestuit door de bekendmaking van de beschikking waarbij de boete wordt opgelegd.

- R. Artikel 21 oud, met de kop Overgangsbepaling, wordt vernummerd naar 24 en komt te luiden:

Overgangsbepaling

Artikel 24

Dienstverleners dienen binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet te voldoen aan de bepalingen van deze wet.

- S. Het oude artikel 22, nieuw artikel 25, komt te luiden:

Artikel 25

1. Gegevens en inlichtingen die ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde zijn verstrekt of ontvangen zijn geheim. Een ieder die zulke gegevens of inlichtingen verstrekt of ontvangt, zo mede degene die ingevolge artikel 12 lid 1 een melding doet, is verplicht tot geheimhouding daarvan.
 2. Het is aan een ieder die uit hoofde van de toepassing van deze wet genomen besluiten enige taak vervult of heeft vervuld, verboden van gegevens of inlichtingen die ingevolge deze wet zijn verstrekt of ontvangen verder of anders gebruik te maken, daaraan verder of anders bekendheid te geven of verder of anders een bestemming te geven, dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet wordt geëist.
- T. De artikelen 23 en 24 oud, worden vernummerd naar 26 en 27.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 6e augustus 2012

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 8ste augustus 2012
De Minister van Binnenlandse Zaken,

S. MOESTADJA

WET van 6 augustus 2012, houdende nadere wijziging van de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (S.B. 2002 no. 65, zoals gewijzigd bij S.B. 2011 no. 96).

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

De lidlanden van de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) hebben zich gecommitteerd om de 40 aanbevelingen betreffende anti money laundering, en de 9 speciale aanbevelingen betreffende de bestrijding en de financiering van terrorisme van de Financial Action Task Force (FATF), in hun rechtssystemen te implementeren. De CFATF, waar Suriname sinds 1998 lid van is, is een zusterorganisatie van de FATF. Deze organisaties richtten zich aanvankelijk slechts op de bestrijding van money laundering; Suriname heeft in dit kader in 2002 een achttal wetten aangenomen waaronder de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties die bij deze wet wordt gewijzigd.

Ontwikkelingen in de wereld hebben de organisaties genoodzaakt zich naast de bestrijding van money laundering ook te richten tegen de financiering van terrorisme. Alle lidlanden zijn dan ook aanbevolen hun nationale rechtshandhaving- en toezichtsystemen in overeenstemming te brengen met de 9 speciale aanbevelingen ter zake de bestrijding van terrorisme en de financiering daarvan, en deze maatregelen effectief te implementeren. De voormelde 40+9 aanbevelingen van de (C)FATF blijken in de praktijk een dwingend karakter te hebben, aangezien niet naleving daarvan verstreckende gevolgen voor de lidlanden kan hebben.

Elk lidland van de CFATF wordt eens in de vier jaren door de organisatie geëvalueerd teneinde te kunnen vaststellen hoe de implementatie van de aanbevelingen is verlopen, en om middels het afnemen van interviews na te kunnen gaan of er sprake is van een efficiënt en effectief werkend systeem.

Bij de laatste evaluatie van Suriname in 2009 zijn er tekortkomingen in de wetgeving geconstateerd die te maken hebben met de afwezigheid van wetgeving ter bestrijding van terrorisme en de financiering daarvan zoals vervat in de 9 speciale aanbevelingen van de CFATF.

Deze tekortkomingen werden deels weggemaakt door de inwerkingtreding van de Wet van 29 juli 2011, houdende (nadere) wijziging van het Wetboek van Strafrecht, de Vuurwapenwet en de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties, in verband met de strafbaarstelling van terroristische misdrijven en de financiering daarvan (S.B. 2011 no. 96). Deze wetswijziging is gericht op het verder verbeteren en versterken van het bestaande regiem ter bestrijding van money laundering en de financiering van terrorisme. Het ontwerp voorziet naast de aanvulling van de begripsbepalingen, onder meer in een uitbreiding van de diensten en in het doorvoeren van een meldsysteem dat, afhankelijk van de implementatie van de voortschrijdende technologie, kan worden aangepast. De vooralsnog geldende schriftelijke melding van ongebruikelijke transacties kan dus in de naaste toekomst ook door een veel effectievere en beter beveiligde wijze van digitale melding geschieden.

Het Meldpunt

In de Memorie van Toelichting van de Wet MOT (S.B. 2002 no. 65) staat vermeld dat de onderbrenging van het Meldpunt als dienst bij het Openbaar Ministerie als een voorlopige voorziening was bedoeld.

Thans is het meldpunt ondergebracht als een zelfstandig onderdeel van het Ministerie van Justitie en Politie, en wordt hieraan invulling gegeven door de zelfstandige en onafhankelijke uitvoering van haar specifieke taken en bevoegdheden. Immers, met het oog op hun objectief functioneren, opereren meldpunten internationaal als zelfstandige entiteiten. Gelet op artikel 11 Wet MOT blijft evenwel het toezicht op de werkzaamheden van het meldpunt berusten bij de Procureur-generaal.

Het Meldpunt draagt middels het analyseren van de meldingen van ongebruikelijke transacties en het maken van de vertaalslag naar verdachte transacties, in belangrijke mate bij aan het voorkomen en bestrijden van money laundering. Hiertoe vormt de doormelding van strafwaardige transacties naar het Openbaar Ministerie voor justitieel onderzoek een aanknopingspunt voor het initiëren van overlegmomenten met politionele en justitiële autoriteiten. Dit overleg dient er toe om voldoende procesgegevens te verkrijgen voor een effectieve gerechtelijke afwikkeling van strafzaken. Het overleg als voormeld kan eveneens strekken tot het verlenen van rechtshulp aan een buitenlands meldpunt, mits een daartoe strekkend verzoek door tussenkomst van de Procureur-generaal wordt verkregen.

Financiële en niet-financiële diensten

Bij de wijzigingen ten aanzien van de financiële en niet-financiële diensten, artikel 1 sub c en sub d, gaat het om aanvulling van de diensten; er zijn geen nieuwe dienstverleners opgenomen. Deze aanvulling heeft voor wat betreft de financiële diensten vooral te maken met het onderbrengen van financiële producten, die voor ons land nieuw zijn, bijvoorbeeld elektronische postwissels en elektronisch geld.

De omschrijving van de niet-financiële diensten is verbeterd; onder meer is uitdrukkelijk opgenomen dat de diensten verricht kunnen worden door natuurlijke personen, rechtspersonen, vennootschappen of maatschappen. Ook zijn er in onderdeel d sub 2, wanneer het gaat om het zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig verlenen van rechtsbijstand door onder andere een advocaat, notaris of kandidaat- notaris dan wel het geven van advies door een accountant of belastingadviseur, zes groepen activiteiten genoemd. Dit houdt in dat de meldingsplicht van deze groep dienstverleners zich concentreert rond werkzaamheden in verband met deze activiteiten, te weten:

- a. het aan- en verkopen van onroerende zaken
- b. het beheren van geld, effecten, munten, muntbiljetten, edele metalen, edelstenen of andere vermogensbestanddelen;
- c. het beheren van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
- d. het oprichten, exploiteren, of beheren van vennootschappen, rechtspersonen of daarmee vergelijkbare entiteiten;
- e. het aan- en verkopen dan wel overnemen van ondernemingen;
- f. het organiseren van bijdragen ten behoeve van de oprichting, exploitatie of het beheer van ondernemingen.

In het beschrijven van de activiteiten is rekening gehouden met de dynamiek van de nationale en internationale markt. Zo is in onderdeel b opgenomen dat onder de betreffende activiteit naast de genoemde vermogensbestanddelen, ook andere vermogensbestanddelen kunnen worden gerekend.

Bij onderdeel f gaat het in het bijzonder om emissies in het kader van het aantrekken van kapitaal bestemd voor de oprichting, exploitatie of het beheer van ondernemingen.

Gegevensuitwisseling

Uitwisseling van gegevens uit het register van het Meldpunt aan andere meldpunten geschiedt ingevolge artikel 9 lid 2 middels een verdrag of een Memorandum of Understanding. Hiermee wordt de wettelijke basis gelegd voor het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met buitenlandse meldpunten. Het betreft hierbij gegevensuitwisseling bestemd voor het analyseren van transacties binnen het Meldpunt. Indien de uitgewisselde gegevens aanleiding geven tot het instellen van een strafrechtelijk onderzoek, dan zal de verdere bevraging van het Meldpunt alleen mogelijk zijn middels een daartoe strekkend rechtshulpverzoek.

Bewaren van gegevens

In het gewijzigde artikel 16 wordt onder meer geregeld dat dienstverleners gedurende ten minste zeven jaren alle nodige gegevens over zowel nationale als internationale transacties dienen te bewaren teneinde onverwijld gehoor te kunnen geven aan verzoeken van bevoegde autoriteiten tot het verstrekken van inlichtingen. Deze gegevens dienen toereikend te zijn om afzonderlijke transacties, met inbegrip van de bedragen en de daarbij betrokken valuta, te kunnen reconstrueren in het kader van het genereren van bewijsmateriaal. Op verzoek van de bevoegde justitiële autoriteiten kan in geval van het strafrechtelijk onderzoek de termijn van zeven jaren voor het bewaren van de gegevens, worden verlengd.

Dienstverleners dienen ook de documenten van de identiteitsgegevens die zijn verkregen via het CDD-proces, bijvoorbeeld kopieën of registers van officiële legitimatiebewijzen als paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen of vergelijkbare documenten, rekeningoverzichten en zakelijke correspondentie na het beëindigen van de zakenrelatie ten minste zeven jaren te bewaren.

De identiteitsgegevens en transactiebestanden dienen voor inzage beschikbaar te zijn voor de nationale bevoegde autoriteiten.

Voorts noemt artikel 16 de gegevens en inlichtingen die ten minste bewaard dienen te worden;

hiertoe zijn de cliënten onderverdeeld in:

- a. natuurlijke personen;
- b. naar Surinaams recht opgerichte rechtspersonen;
- c. buitenlandse rechtspersonen en daarmee vergelijkbare entiteiten.

Toezicht

Naast het hebben van wettelijke regels is toezicht op de naleving en handhaving van de regels van belang voor een effectieve bestrijding van money laundering en financiering van terrorisme. Het toezicht op de naleving van de betreffende wettelijke regelingen is, naast de Centrale Bank van Suriname, voor zover het de financiële dienstverlener betreft, verdeeld over nog twee daarvoor in aanmerking komende instanties namelijk het Toezicht en Controle Instituut Kansspelen (de zogenaamde gamingboard) voor zover het aanbieders van kansspelen, waaronder loterijen en casino's betreft, en het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties, voor zover het de overige niet-financiële dienstverleners betreft.

Toezichttaak MOT

In de taakstelling van het MOT vindt er een verruiming plaats. Het MOT wordt naast de analyse van ongebruikelijke transacties tevens belast met het toezicht op de naleving van de Wet Identificatieplicht Dienstverleners (WID) en de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (Wet MOT).

Dit toezicht spitst zich hoofdzakelijk toe op beroepsgroepen die ingevolge de voormelde wetten een meldingsplicht hebben ter zake ongebruikelijke transacties. Tot deze beroepsgroepen behoren onder meer notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en makelaars in onroerend goed.

De toezichttaken zijn binnen het MOT belegd bij het dienstonderdeel Toezicht. Bij dit dienstonderdeel zal het aantal werkzame juristen moeten worden vergroot alsook zullen personen uit andere disciplines moeten worden aangetrokken. Het dienstonderdeel toezicht heeft net als het dienstonderdeel analyse een afdelingshoofd en staat in de organisatie van het MOT onder algehele leiding van de directeur.

De afdeling Toezicht ziet, naast andere toezichthouders, toe op de naleving van zowel de wet MOT als de WID door de vrije beroepsbeoefenaren die uit hoofde van voormelde wetten een meldingsplicht hebben. Immers, deze beroepsbeoefenaren nemen sleutelposities in binnen het dienstverleningscircuit van het economisch en maatschappelijk verkeer, en kunnen betrokken raken bij pogingen om opbrengsten van misdrijven een ogenschijnlijk legale herkomst te geven.

Met het doel optimale naleving van de wetgeving te bewerkstelligen zal onder meer door middel van voorlichting inzicht verschaft dienen te worden omtrent de risico's van money laundering alsmede het onderkennen en herkennen van ongebruikelijke transacties. Om het geheel te completeren zullen eveneens richtsnoeren voor de praktijk gegeven moeten worden die kunnen bijdragen aan het in stand houden van de integriteit van de beroepsgroep.

Het dienstonderdeel Toezicht van het MOT zal regelmatig overleg dienen te voeren met alle overheidsafdelingen en instituten die betrokken zijn bij de rechtshandhaving en het toezicht van de onderhavige wetgeving, alsook met vertegenwoordigers van de meldingsplichtige beroepsorganisaties, om afspraken te maken over bijvoorbeeld werkwijzen en inrichting van het toezicht.

Naast het repressief toezicht met name bestaande uit de daadwerkelijke controle op de naleving van de wet MOT en de WID is er ook een preventief deel van het toezicht dat voornamelijk tot uiting komt middels het geven van voorlichting ondermeer bestaande uit bijeenkomsten en het uitgeven van publicaties.

Commissie Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties

Naast de nationale behoefte, liggen aan het onderhavige wetsvoorstel ook verplichtingen ten grondslag die zijn voortgekomen uit internationale samenwerkingsverbanden. Deze verplichtingen maken het noodzakelijk dat de nationale en internationale ontwikkelingen steeds in beschouwing worden genomen bij de uitvoering en inrichting van de meldingsplicht alsook bij de vaststelling van de indicatoren die gehanteerd worden bij het doen van meldingen van ongebruikelijke transacties.

Met het voorgaande in het vizier kan de Commissie Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties (Commissie MOT) de Minister gevraagd en ongevraagd adviseren, zodat bij gebleken noodzakelijkheid periodiek kan worden overgegaan tot het bijstellen van de wet en regelgeving.

De Commissie MOT kan daarbij evenzo lessen trekken uit de toepassing van de wettelijke regelingen en aanbevelingen doen die enerzijds de kwetsbaarheid van de betrokken diensten sectoren verkleinen en anderzijds kunnen bijdragen aan de waarborging van de integriteit van de bedoelde sectoren.

Voor de samenstelling van de Commissie MOT is uitgegaan van het stakeholders-model, zodat alle bij de onderhavige materie betrokken partijen, zowel uit de publieke- alsook private sector, een forum wordt geboden voor overleg. Het resultaat uit dit overleg kan leiden tot het geven van advies dat eveneens gericht is op de verdere harmonisatie en consistentie van de regelgeving ter bestrijding van money laundering en de financiering van terrorisme.

Uitsluiting aansprakelijkheid

Wanneer financiële instellingen, hun directeuren, functionarissen en medewerkers, te goeder trouw, informatie aan het MOT hebben gemeld, worden zij op grond van artikel 19 beschermd tegen strafrechtelijke en burgerrechtelijke aansprakelijkheid wegens schending van een bestaande beperking. De bedoelde beperking kan zijn opgelegd middels een contract of op grond van wet- of regelgeving of een administratieve bepaling.

Tipping off

In artikel 26 is de bepaling opgenomen die er op toeziet dat gegevens of inlichtingen die verstrekt dan wel ontvangen worden, waaronder die welke gedaan zijn in het kader van een melding, niet onthuld mogen worden aan de bij de transactie betrokken personen. Indien advocaten, notarissen, andere onafhankelijke juridische beroepsbeoefenaren en accountants die optreden als onafhankelijke juridische adviseurs trachten een cliënt ervan te weerhouden deel te nemen aan een illegale activiteit, wordt dit niet aangemerkt als "waarschuwen voor melding" oftewel tipping off.

Paramaribo, 6 augustus 2012,

DESIRÉ D. BOUTERSE

